

ע"פ 38926/03/17 - איתן כוכבי - בעצמו נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 38926-03-17 כוכבי נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ

מערער איתן כוכבי - בעצמו

נגד

מדינת ישראל משיבה

על ידי עו"ד דקלה כלפון

פסק דין

לפניי ערעור על פסק הדין של בית-המשפט לעניינים מקומיים בבית שמש (כב' השופטת מאיה אב-גנים וינשטיין) בח"נ 38681-03-16 ובח"נ 38641-03-16, אשר הרשיע את המערער בשתי עבירות של השארת פסולת ברחוב ללא היתר, עבירה לפי סעיף 39(א) לחוק עזר לבית שמש (שמירת הסדר והניקיון), התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העזר**).

רקע

1. כנגד המערער שהוא קבלן שביצע עבודות בבניין בתחום העיר בית שמש, הוגשו חמישה דוחות מסוג ברירת קנס בגין השארת פסולת בשלושה מועדים שונים: 2.9.15, 6.9.15 ו- 8.9.15 בשתי כתובות, בסמוך למבנה מספר 1 ברחוב מנדלר אלברט ובסמוך למבנה מספר 53 ברחוב אריה לוי.
2. המערער ביקש להישפט בגין, הדיון בחמשת הודעות הקנס אוחד.
3. ביחס לעבירות המיוחסות למערער בח"נ 38647-03-16, בח"נ 38662-03-16 ובח"נ 38634-03-16, המערער טען שאין המדובר בפסולת אותה השליך. בנוגע לדוחות בח"נ 38681-03-16 ובח"נ 38641-03-16 אישר המערער את אחריותו להנחת השקים, אך טען שמדובר בשטח פרטי או בשטח משותף ומכאן שאין מדובר בעבירה.
4. ביום 23.1.17 התקיים דיון הוכחות בעניינו של המערער, מטעם המערער העיד מר פיראס חלף-אחד הפועלים שעבד בדירות ומטעם המשיבה העידו מר איציק ביטון ומר יוחאי אטדגי הפקחים שרשמו את הודעות הקנס.

החלטת בית המשפט קמא

5. בית משפט קמא קבע בפסק דינו שאין מחלוקת שהפקחים לא היו עדים להנחת הפסולת על ידי המערער, או מי מטעמו. לכן, עדויות הפקחים בנוגע לפסולת האמורה, היו לכל היותר עדויות מפי השמועה. המודיעים, השכנים והפועלים אשר לכאורה קשרו קשר בין הנאשם לפסולת, לא הובאו למתן עדות. נוכח הספק בדבר הקשר בין המערער לפסולת האמורה, המערער זוכה מהעבירות המיוחסות לו בשלושת הדוחות האמורים בח"נ

38647-03-16, ח"נ 38662-03-16 וח"נ 38634-03-16.

6. אשר לעבירות המיוחסות למערער בח"נ 38681-03-16 וח"נ 38641-03-16, קבע בית משפט קמא כי מאחר שהנאשם לא חלק על העובדה שהוא אחראי להנחת השקים במקום שתועד על ידי הפקחים, יריעת המחלוקת מצטמצמת לשאלה, האם מדובר בשטח הנתון לפיקוחה של עיריית בית שמש אם לאו. בית משפט קמא הסתמך בהחלטתו על ההלכה הפסוקה ברע"פ 6795/93 **אינגריד אגדי נגד מדינת ישראל** ופסקי דין הנסמכים עליו (להלן **הלכת אגדי**), שלפיהם "רחוב", יכול שיהיה גם רכוש הפרט ואין הדבר מונע, מפקיע או פוטר את העירייה מהפעלת סמכויותיה להסרת מכשולים ברחוב, כך שעל הרשות המקומית מוטלת חובה שבדין לאכוף את החוק נגד גורמים פרטיים לסוגיהם המשליכים פסולת ברשות הרבים.

לפיכך, בית המשפט קמא קבע כי עולה מהתמונות שהוצגו לפניו שמדובר בשטח פתוח המצוי בסמיכות למדרכה ולמדרגות הגישה לבניין כך שהמקום עונה על הגדרת "מקום ציבורי" ועל כן חוק העזר חל עליו. עוד הוסיף בית משפט קמא כי מהתיעוד שהוגש לו, נראית פסולת בניין שהונחה במקום ובאופן הגורמים למפגע אותו ביקש חוק העזר למנוע.

טענות המערער

7. לטענת המערער, שגה בית המשפט קמא בכך שאימץ את הלכת אגדי ופסקי הדין הנסמכים על ההלכה זו, הקובעת כי במקום בו שטח פרטי- אכסדרה או המשך של מדרכה המשמשת מעבר לציבור, יראו שטח זה כחלק מהרחוב. לדידו, בענייננו יש לאמץ את פסק הדין שניתן בבית המשפט המחוזי מרכז בעפ"א 5584-08-10 **שוקר אושרת נגד עיריית רעננה** שם נקבע שהשטח הפרטי אותו סללה עיריית רעננה כמדרכה משמשת כדרך ייחודית לחנות אחת ולא כדרך המיועדת לכלל הציבור, ועל כן על הרשות מנועה מלפעול בשטח זה. כך גם בנדון, הנחת שקי הפסולת הייתה בשטח פרטי המשמש מעבר לשתי דירות בבעלות המערער בלבד. מכאן, השטח הפרטי שעליו מבקשת עיריית בית שמש להפעיל את סמכויותיה, אינו עונה על התנאים שנקבעו בהלכת אגדי, קרי שטח פרטי המשמש מעבר לכלל הציבור.

8. בדיון, המערער שב על הטענות בהודעת הערעור והציג לפניו תמונות בהם סימן את הכניסה הפרטית לדירות, את השביל, את המקום בו הונחה הפסולת ואת הדשא שהוא רכוש משותף של הבניין. הוא הדגיש שבענייננו בניגוד להלכת אגדי, השביל הוא מעבר לדיירים שלו לדירות שלו בלבד, דרך פרטית שאינה משמשת את הציבור ולכן אין להחיל את חוק העזר על שטח זה. המערער תמך את טענותיו בפסק הדין שוקר כאמור.

טענות המשיבה

9. המשיבה טענה כי יש לדחות את הערעור ולא ניתן להתערב בקביעות העובדתיות של בית משפט קמא. התמונות הבהירו שמהחנייה המיועדת לכלל הדיירים יש גישה למקום בו הונחה הפסולת, ולכן ניתן לאכוף שם שכן מדובר במקום שיש לציבור גישה אליו, הגם שהוא בבעלותו של העורר. המשיבה הפנתה לעפ"א 60664-05-12 שם נקבע כי הרשות המקומית רשאית לאכוף את חוקיה גם אם מדובר בשטח פרטי כאשר אותו השטח משמש את הציבור כרחוב וכן הפנתה להלכת אגדי. המשיבה סברה כי יש לראות מעבר זה שהוא פתוח ושהציבור משתמש בו או נוהג לעבור בו או רשאי להיכנס אליו, כעונה על הגדרת רחוב ועל כן למשיבה יש סמכות לאכוף את חוקי העזר אף אם השטח לא בבעלות העירייה או הציבור.

10. המערער הדגיש שוב כי המעבר הוא לא לציבור כלל והציבור היחיד הם השוכרים של המערער והדגיש שיש חסימת ברזל בתוך הבניין, כך שאף אחד מהדיירים האחרים לא יכול להגיע בשביל זה לדירה שלו.

דין והכרעה

11. לאחר שעיינתי בתיק בית משפט קמא ובחנתי את החלטתו, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה שלא נפל כל פגם בהחלטת בית המשפט קמא ועל כן דין הערעור להידחות.

12. השאלה השנויה במחלוקת בין הצדדים היא: האם שטח המעבר לשתי הדירות בבעלות המערער הוא "רחוב" שעליו חלה הוראת סעיף 39(א)(1) לחוק העזר.

13. הגדרת רחוב בחוק העזר, ממנו נגזר סעיף האישום, הינה:

"דרך, נתיב להולכי רגל, מדרכה, כביש, גשר, מעבר המשמש או מכון לשמש אמצעי גישה לבתים אחדים, תעלה, ביב, חפירה, רחבה, כיכר או גן וכן כל מקום פתוח שהציבור משתמש בו או שהציבור נכנס אליו או רשאי להיכנס אליו, בין שהם מפולשים ובין שאינם מפולשים".

14. בהלכת אגדי נקבע כי "רחוב" יכול ויהיה גם בתחום שבבעלות הפרט ובלבד שיענה לאחת מהחלופות שעונות להגדרת רחוב בפקודת הפרשנות [נוסח חדש].

15. סעיף 1 לפקודת הפרשנות [נוסח חדש] קובע:

"רחוב" או "דרך" - לרבות כביש, שדרה סמטה, משעול לרוכבים או לרגלים, ככר, חצר, טיילת, מבוי, מפלש וכל מקום פתוח שהציבור משתמש בו או נוהג לעבור בו, או שהציבור נכנס אליו או רשאי להיכנס אליו".

16. אין ספק שהמעברים בענייננו אינם נכנסים להגדרת אף אחד מהרכיבים הפרטניים אותם מונה הסעיף בחוק העזר, עד למלים **"וכן כל מקום פתוח שהציבור משתמש בו או שהציבור נכנס אליו או רשאי להיכנס אליו, בין שהם מפולשים ובין שאינם מפולשים"**.

17. פרשנות צריכה להיות מבוססת קודם כל על המובן הפשוט והרגיל שאדם מן הישוב נותן למילה, וכן על תכלית החוק. בחוק העזר הגדרת הרחוב כוללת **"מקום שהציבור משתמש בו או נוהג לעבור בו"**. מעיקרו הוגדר אפוא המקום כשטח שנועד למעבר ולא כשטח סגור. בנדון, מדובר בשטח פתוח המיועד למעבר ולתנועת הציבור ונמצא בסמיכות למדרכה ולמדרגות הגישה לבניין ועל כן נחשב "רחוב" כהגדרתו בחוק העזר כאמור. מן ההיבט העובדתי, ברוב שעות היום והלילה שבהן יש פעילות שגרתית של הציבור ניתן לעבור דרך מעבר זה ולא רק כמעבר פרטי לדירות שבבעלות המערער.

18. לא זו אף זו, מהתמונות שהוצגו לבית המשפט על ידי המערער עצמו, ניתן ללמוד כי מדובר בשביל המצוי בסמיכות למדרכה בשכונת מגורים, לחניה, לרחבה פתוחה המכוסה בדשא, מעבר שהוא פתוח ללא גדר או שער, אשר כלל הציבור יכול לעבור בו, בין אם לדירותיו של המערער ובין אם על מנת להיכנס ולצאת מהרחבה המכוסה בדשא שהיא בבעלות משותפת של הדיירים.

19. מכאן שהגם שמדובר בשטח שבבעלותו של המערער, מדובר בשטח פתוח אשר הגישה אליו אינה אסורה ואינה בשליטתו של המערער. תכליתו של חוק העזר היא למנוע מפגע ציבורי - תברואתי בשטח שהציבור מתהלך בו, והמשיבה פעלה למימוש תכלית זו. מאחר שהשטח בו עסקין עונה להגדרת "מקום ציבורי" ו"רחוב" כמשמעותו בחוק העזר, לא נפל כל פגם בקביעתו של בית משפט קמא לפיה הורשע המערער בעבירות אשר יוחסו לו.

20. לאור כל האמור, אני דוחה את הערעור.

21. בנסיבות העניין לא מצאתי לחייב את המערער בהוצאות.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ט' תמוז תשע"ז, 03 יולי 2017, בהעדר הצדדים.